

Tájékoztató
a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kh. Np. Kft.
2024. évi tevékenységéről

Siófok, 2025. május

Tartalomjegyzék

1. Összegzés	3
2. A BFT munkaszervezeti feladatok	5
2.1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása.....	5
2.2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység.....	7
2.3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés.....	8
2.4. A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósítása.....	9
2.5. A Balaton régiót érintő jogszabályok, stratégiák kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés,.....	14
2.6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.....	14
2.7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok elvégzése.....	15
2.8. A Balaton nemzetközi ismertségének fejlesztése, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel.....	17
2.9. BFT ülések lebonyolítása.....	18
3. BFT munkaszervezeti célfeladatok	19
3.1.A 2024. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása.....	19
3.2.A korábbi évek BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.....	21
3.3.Mozdulj Balaton programsorozat 2024. évi lebonyolítása.....	24
3.4.Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2024. évi megvalósítása.....	24
3.5.Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságsszociológiai elemzések, kutatások elkészítése.....	28
4. Többszörös forrás bevonása a régió fejlesztésére	29
5. Vállalkozási tevékenység	32

1. Összegzés

A Balatoni Integrációs Kft. tevékenysége az alábbi főbb területekre bontható:

- I. BFT munkaszervezeti feladatok ellátása;
- II. Többszörforrás bevonása a régió fejlesztése érdekében;
- III. Vállalkozási tevékenység végzése.

I. BFT munkaszervezeti-, és célfeladatok:

A munkaszervezeti feladatok a BFT munkatervében kerültek meghatározásra. Ezen tevékenységek 2 csoportba sorolhatók:

- BFT munkaszervezeti feladatok
- BFT munkaszervezeti célfeladatok

I.1. BFT munkaszervezeti feladatok

1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása.
2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység végzése
3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat végrehajtásában való közreműködés.
4. A Balaton Klímastratégia megvalósítása.
5. A Balaton régiót érintő jogszabályok kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, valamint e tárgyban a települési önkormányzatok koordinációja.
6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.
7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok végzése.
8. A Balaton nemzetközi ismertségének növelésére, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel.
9. BFT ülések előkészítése, lebonyolítása

I.2. BFT célfeladatok, a BFT több évre visszanyúló programjainak, projektjeinek 2024. évi feladatai:

1. A 2024. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása.
2. Előző évi BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.
3. Mozdulj Balaton projekt előkészítése, 2024. évi lebonyolítása.
4. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2024.évi megvalósítása.
5. Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságszociológiai elemzések, kutatások elkészítése.
6. 2023-24 tanévre vonatkozó szemléletformáló projekt középiskolások részére.
7. Energetikai mintaprojekt a kistérségi vezetők számára.
8. Lóczy Lajos programban való részvétel.

II. Többlforrás bevonása a régió fejlesztésére – nemzetközi projektek

1. INACO - Innovatív stratégiák a kockázatkezelési tervek elfogadására az érzékeny kulturális és természeti örökség értékeinek az éghajlati veszélyekkel szembeni ellenálló képességének növelése érdekében a vízgyűjtő területen
2. SPORT HATÁROK NÉLKÜL - Akadálymentes sportrendezvények a fogyatékkal élő személyek számára (Erasmus+ Sport Program).
3. CORE – Komposztálás vidéki környezetben (Interreg Europe projekt)
4. CHERRY – A kultúra fejlesztése a gazdaság helyreállítása érdekében (Interreg Europe projekt)

III. Vállalkozási tevékenység

A Kft. vállalkozási tevékenysége – a meglévő humán erőforrás kapacitás alapján - az előző évhez hasonló témaköröket tartalmaz:

- Projektmenedzselés,
- Felmérések, elemzések készítése,
- Részvétel szakmai projektek kidolgozásában.

A 2024. évben elvégzett főbb tevékenységek részletes bemutatása:

2. A BFT munkaszervezeti feladatok**2.1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása**

Az Ügynökség 2019 - 2022 évek során elkészítette, a Balaton Fejlesztési Tanács elfogadta a térség 2021-2027 közötti uniós programozási időszak Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben releváns keretprogramjait a vármegyei tervezési dokumentumokkal megegyező szerkezeti struktúrában:

- Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Konceptiója;
- Balaton Kiemelt Térség Stratégiai Programja;
- Balaton Kiemelt Térség Operatív Programja;
- Stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) a tervdokumentumokhoz kapcsolódó tematikában.

Az elkészült területfejlesztési dokumentumrendszert (konceptió, stratégia, operatív program) a Kormány 1685/2022. (XII. 28.) számú, a Balaton Kiemelt Térség Hosszú Távú Fejlesztési Konceptiójának módosításáról, valamint Fejlesztési Programjáról szóló határozatában elfogadta és az alábbi feladatokat határozta meg a Tanács részére:

- a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjában rögzített fejlesztési célokhoz illeszkedő pályázati felhívások előkészítésébe véleményezőként vegyen részt;
- vegyen részt az érintett operatív programokhoz kapcsolódó monitoring bizottságokban;
- kísérje figyelemmel a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programban meghatározott célok megvalósulását, és a területfejlesztési miniszter útján háromévente adjon tájékoztatást azok megvalósításáról, és szükség esetén kezdeményezze azok felülvizsgálatát.

A kiemelt térségi fejlesztési programban megfogalmazott átfogó, stratégiai és horizontális célok alapvetően három, a kiemelt térségi Végrehajtási Tervben rögzített fő fejlesztéspolitikai fókusz köré csoportosíthatók.

1. KLÍMAADAPTÁCIÓ ÉS MITIGÁCIÓ
2. NÉPESSÉGMEGTARTÓ KÉPESSÉG ERŐSÍTÉSE
3. TÉRSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE

A Végrehajtási Tervben deklarált cél szerint e három tematikus fókusz érvényesülését szükséges elősegíteni a következő évek fejlesztéseinek tervezése és végrehajtása során.

2024. évben a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség ezen három fejlesztési fókuszhoz kapcsolódó aktivitását tematikus és forrás szerinti megbontásban tartalmazza a beszámoló alábbiak szerint:

1. Klímaadaptációhoz és mitigációhoz kapcsolódó fejlesztések

- Klímaváltozás mértékét, hatását csökkentő települési fejlesztések támogatása pályázati úton – 2.4, 3.1 pont
- Energetikai mintaprojekt – 2.4 pont
- Szemléletformálás
 - Fenntarthatósági útmutató települési fejlesztésekhez – 2.4 pont
 - Balatoni Klímaakadémia – 2.4 pont
 - „Balatonról, jövőről” klíma- és környezetvédelmi verseny középiskolások részére – 2.4 pont
 - Fenntartható Térségi Mobilitási Terv - Sustainable Regional/Rural Mobility Plan (SRMP) - 2.4 pont

- Balaton Kiemelt Térség Regionális Környezetvédelmi Programja 2023-2028 – 2.4 pont
- 2. Népeségmegtartó-képesség erősítése
 - Szolgálati lakás-fejlesztési konstrukció – 3.1 pont
 - Mozdulj Balaton program – 3.3 pont
- 3. Térségi kohézió erősítése
 - Balatoni Partnerségi Program – 3.4 pont
 - Funkcionális térségek az Európai Unióban - Világbank és az Európai Bizottság programja – 2.8 pont

Partnerség:

A Végrehajtási Terv elfogadásával egy időben a Balaton Fejlesztési Tanács három tematikus munkacsoport megalakítását irányozta elő a Tervben szereplő három célzott tematikus csomaghoz kapcsolódóan.

1. Klímaadaptációs és fenntarthatósági munkacsoport
2. Társadalmi kihívások munkacsoport
3. Térségi kohézió munkacsoport

Tekintettel a Végrehajtási Terv újszerű megközelítéseire és funkciójára, a fejlesztési források rendelkezésre állásának bizonytalanságára, illetve a formálódó fejlesztési intézményrendszere a munkacsoportok megalakítása nem történt meg. 2024 folyamán a térségi 'Klímaadaptációs és fenntarthatósági munkacsoport' alakuló ülésére került sor Balatonfüreden, amely alapján levonható volt a következtetés, hogy a rendelkezésre álló fejlesztési források korlátozottsága miatt a szakpolitika és a térségi szereplők, önkormányzati szféra együttműködését igénylő munkacsoporti munka hatékonysága a jelen körülmények között mérsékelte. Emiatt a társadalmi kihívások és a térségi kohézió témájában nem került sor a tematikus munkacsoportok megalakítására.

Mindazonáltal a kiemelt térség önkormányzati szereplőivel való együttműködés erősítése érdekében az Ügynökség 2024 november-decemberében 5, kifejezetten a települési önkormányzati vezetők számára nyitott térségi műhelybeszélgetést valósított meg Siófokon, Balatonfüreden, Keszthelyen, Marcaliban és Tapolcán.

Monitoring Bizottsági részvétel

Az Ügynökség (a Tanács képviselőiben) 2021-2027 tervezési időszakhoz kapcsolódóan 8 monitoring bizottság munkájában vesz részt (GINOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, TOP PLUSZ, EFOP PLUSZ, MAHOP PLUSZ, KAP, DIMOP PLUSZ)

A Monitoring Bizottsági munka keretében nyomon követtük, véleményyeztük, észrevételeztük az egyes monitoring bizottságok által tárgyalt előterjesztéseket, szakmai anyagokat.

A Monitoring Bizottságok által tárgyalt főbb témakörök:

- OP végrehajtás, előrehaladás
- Éves Fejlesztési Keret módosítása
- kiválasztási kritériumok, módszertanok elfogadása
- felhívások véleményezése
- kiemelt felhívások, módszertanok véleményezése
- Ellenőrzések – projekt és OP szintű ellenőrzések
- Értékelési Terv elfogadása
- Értékelések előrehaladása
- OP –k kommunikációs stratégia elfogadása, kommunikációs akciók
- Munkacsoport beszámolók

- EB tájékoztatók

2.2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) 2009-ben döntött arról, hogy a döntéshozói munka megalapozásaként az üdülőkörzetre vonatkozóan milyen gazdasági, társadalmi, környezeti és infrastruktúra indikátorok alapján készüljenek a rendszeres fejlesztési monitoring elemzések. A monitoring tevékenység keretében az Ügynökség 91 db éves rendszerességgel, valamint további 45 háromévente mérendő és elemzendő mutató alapján vizsgálja a térséget az alábbi szakterületek, témakörök szerint:

- Demográfia, társadalmi jellemzők
- Fejlesztési források kihelyezése, pályázati eredményesség
- Turizmus, vendéglátás
- Foglalkoztatás, munkanélküliség
- Gazdaság, gazdaságfejlesztés
- Közlekedés
- Kommunális infrastruktúra
- Környezet, környezet- és természetvédelem

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 2023. évre vonatkozó előzetes monitoring jelentését a Tanács 2024. februári ülésén elfogadta, majd a Kormányrendeletben előírt 2024. március 31-i határidőre az Ügynökség megküldte a jogszabályban rögzített szervezeteknek. Mivel a legfrissebb – jellemzően 2023. évi – statisztikai adatok a 2024. februári Tanácsülés idején még nem, vagy csak korlátozottan voltak elérhetőek, ezért a végleges monitoring jelentést a Tanács 2024. májusi ülésén fogadta el.

Az elfogadott monitoring jelentés az alábbi témakörökre vonatkozik:

- Fejlesztési források kihelyezése, pályázati eredményesség
- Demográfiai jellemzők, társadalom
- Foglalkoztatás, munkanélküliség
- Turizmus, vendégforgalom
- Lakásállomány, lakásépítés
- Civil aktivitás, intézményrendszer
- Környezeti infrastruktúra,
- Közlekedés,
- Vízhőszállítás,
- Gyorslevezetés Nágocs község BKÜ-höz történő csatlakozási igényének területi hatásairól.

A térségi folyamatok nyomon követése érdekében – a 2022-23 évi térségfejlesztési forrás terhére – egyedi elemzéseket, kutatásokat is végrehajtott az Ügynökség. A 2023. év során elkészült, a „Környezettudatosság és fenntarthatóság – a balatoni vállalkozások a globális klímaváltozás idején” című kutatás eredményeit a Tanács 2024. februári ülésén tárgyalta és fogadta el.

Lóczy Lajos Program

A Lóczy Lajos Program egy átfogó, több intézményt és szakterületet magába foglaló, alapvetően a Balaton és térségének fejlesztését célzó, több pillérből álló komplex projekt, melynek célja a Balaton vízgyűjtő területére (310 település) kiterjedő szakmai monitoring tervezési, előrejelzési és döntéshozókészítő célú kiépítése.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség a program 6. pilléréként tervezett regionális monitoring rendszer létrehozásával kapcsolatos feladatokba került bevonásra. Az intézményi partnerek között szerepel a Pannon Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, az Országos Meteorológiai Szolgálat, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága, a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet.

A projektelelem célja egy a Balaton teljes vízgyűjtőjére kiterjedő integrált monitoring adatrendszer kiépítése, mely a környezeti, természeti, ökológiai, vízügyi indikátorok mellett olyan társadalmi-gazdasági indikátorokat is magába foglal, melyeket az Ügynökség Társadalomtudományi Kutatócsoportja rendszeresen elemez, illetve olyanokat is melyek előállítása, kidolgozása a jövőben tervezett. A tervezett eszköz fő hozzáadott értéke, hogy az integrált adatbázis révén különböző tudományterületek által használt indikátorok egymással kommunikálhatóvá, összevethetővé, vizsgálhatóvá válhatnak.

A projekt megvalósítása két szinten zajlik. Az alapvetően vezetői döntést igénylő ügyeket a LLP Koordinatív Bizottsága, míg a szakmai kérdéseket a Szakértői Bizottság tárgyalja. A program koordinatív bizottságát Czunyniné dr. Bertalan Judit a BFT társelnöke, az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztosi feladatkörében elnöklí, az Ügynökség tagként vesz részt a munkában.

A Balaton Monitoring Koordinatív Bizottsága 5 ülést tartott 2024. évben:

- A 2024 január 15. A Tanácskozás témája „a parti öv monitorozása” volt, melynek kertében két témakör került megtárgyalásra: Esemény vezérelt monitorozás és a Strandok monitorozása a 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet szerint;
- 2024 március 8. Az ülés témája „a Nyílt víz monitorozása - Hidrometeorológia, hidrodinamika, transzport, vízállás monitorozása” volt, melynek kertében az ülésen az előadásokat követően az alábbi témák kerültek megvitatásra: Szigetüzemű kutatóállomások a Balaton szolgálatában; Komplet hidrometeorológiai mérőrendszer; Balaton vízének meteorológiai kölcsönhatásai;
- 2024 június 27-én. Az ülésen az alábbi témák kerültek megvitatásra: Balatoni nádasok állapotának áttekintése, nádas pusztulások hátterében levő lehetséges okok feltárása, Algahelyzet a Balatonon.
- 2024 szeptember 9. Az ülésen bemutatásra került a Pannon Egyetemen létrehozott „Balatoni Kutatóközpont jelenlegi helyzete, és kapcsolódási pontok” a Balaton fejlesztésével, valamint előzetes szezonértékelő előadásokra került sor a balatoni szakmai szervezetek közreműködésével (nemzeti park, vízügy, meteorológia, valamint a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség).
- 2024 november 21. Az ülés témaköre a Balaton, mint épített környezet és azon belül a Balatoni vízparti terv készítésére fókuszált.

2.3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés

A.) A kormányhatározat az alábbi feladatokat nevesítette a BFT számára:

- a) Balaton Területfejlesztési Konceptió (2014-2030) és a Területfejlesztési Stratégia Program (2014-2020) megvalósulásának nyomon követése, erről 3 évente tájékoztassa a Kormányt, és kezdeményezze felülvizsgálatát ha szükséges.
 - b) részvétel az operatív programok monitoring bizottságainak munkájában.
- a) A Konceptió és a Stratégia megvalósulásának nyomon követése céljából az Ügynökség folyamatosan végzi a támogatásból megvalósult fejlesztések elemzését,

nyomon követését a kormányzati szervek által biztosított adatok alapján. Az Ügynökség által 2024. évben elkészített jelentést 2024. májusi ülésén tárgyalta a Tanács.

A Balaton Területfejlesztési Konceptió és a Területfejlesztési Stratégia Program felülvizsgálatát 2019-2022. években végezte el az Ügynökség, melynek eredményéről a 2.1. pontban adtunk tájékoztatást.

b) Monitoring Bizottsági részvétel

Az Ügynökség (a BFT képviselőjében) 7 monitoring bizottság munkájában vett részt (GINOP, IKOP, KEHOP, TOP, EFOP, VPOP, MAHOP)

A Monitoring Bizottsági munka keretében nyomon követtük, véleményeztük, észrevételeztük az egyes monitoring bizottságok által tárgyalt előterjesztéseket, szakmai anyagokat.

A Monitoring Bizottságok a 2017-2020-as operatív programok zárásával kapcsolatos feladatok elvégzését követően 2024. évben befejezték tevékenységüket.

2.4. A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósítása

Az utóbbi időszakban egyre hangsúlyosabbá váló globális folyamatok új kihívások elé állítják a Balaton régiót. Súlyponti kérdéssé vált a klímaváltozáshoz való adaptációs feladatok megvalósítása, a munkaerőhiány és a térség elöregedésének kezelése, a népességmegtartóerő javítása, mindez egy gyorsan változó klimatikus, gazdasági és társadalmi környezetben.

A klímaváltozáshoz kapcsolódó megelőzési, alkalmazkodási feladatokat a Balaton Kiemelt Térség Klímastratégiája határozza meg, melyet széleskörű társadalmi egyeztetést követően 2020. évben a Balaton Fejlesztési Tanács – és tagjaiként az egyes operatív programok végrehajtásáért, valamint a területi tervezésért felelős minisztériumok képviselői – elfogadott.

A kiemelt térségi klímastratégia megvalósítását segítik a Balaton Fejlesztési Tanács fejlesztési forrásai, különös tekintettel az Energiaügyi Minisztérium által biztosított 500 millió forintos klímaadaptációs forrásra. A 2023-ban indult, majd a megvalósulást tekintve 2024-ben is folytatódó fejlesztési forrásfelhasználás három, a klímastratégiában szereplő célterületen valósul meg az alábbi forrásszerkezettel:

1. Klímaváltozás mértékét, hatását csökkentő települési fejlesztések – 425 millió forint;
2. Szemléletformálás középiskolások részére – 30 millió forint;
3. Energetikai mintaprojekt – 20 millió forint

A klímastratégia célkitűzéseinek elérését támogató tevékenységek fő fejezetek szerint:

1. Mitigáció

A BFT által kiírt és az Ügynökség által bonyolított pályázatok támogatási céljai között szerepelt a *közterület karbantartását szolgáló környezettudatos, elektromos eszközök, járművek beszerzése*, valamint az elektromos eszközök kiszolgálására használható, nem nyilvános töltőpontok kiépítése. Az elektromos közterület karbantartó eszközök használata a robbanómotoros eszközökhöz képest előnyösebb, mert ezáltal csökkenthető a károsanyag- és a zajkibocsátás a településeken.

További mitigációs intézkedés a 2022-ben bevezetett kötelezően megvalósítandó projekt, mely szerint a pályázati projekteknél *a támogatás minden megkezdett millió Ft-ján után kötelező*

legalább 1 db lombos fát ültetni, a fajtát pedig a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága által telepítésre javasolt fák jegyzékéből kell kiválasztani.

Energetikai Mintaprojekt

Az Energetikai mintaprojekt célja, hogy

- a térség kistelepüléseivel megismertessük a közösségi energia használat/hasznosítás lehetséges módjait, modelljeit, azok műszaki, gazdasági modelljével, feltétel rendszerével, stb.
- felmérjük a Balaton Kiemelt Térség energia termelési - és a rendelkezésre álló és beszerezhető adatok függvényében fogyasztási - potenciálját,
- javaslatot fogalmazzunk meg a térségben termelt energia használatára,
- kapcsolatot keressünk a közösségi E- Mobilitás és a térségi közösségi energiatermelés között,
- átfogó képbe helyezzük a Klímaválasz jelenébe a közösségi energiatermelést.

A projekt keretében 2024. november-december hónap folyamán valamennyi térségi települést megkerestünk 5 db kistérségi workshop keretében, illetve adatokat kértünk a településektől az energia termelési, felhasználási adottságaik felmérése céljából. Az adatok feldolgozása a beérkezést követően folyamatosan történik.

A települések megkeresését követően a tervezett jelentősen meghaladó, közel 100 település jelezte részvételi szándékát a projektben, és kérte a településére vonatkozó energetikai adottságok, lehetőségek vizsgálatát.

A projekt további elemei 2025. évben valósulnak meg.

2. Adaptáció

Pályázati forrás biztosítása a klímabarát települési fejlesztések támogatására

Az Ügynökség által bonyolított pályázati felhívás célja volt a klímaváltozás mérséklését és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő beruházási elemek, zöldfelületi fejlesztések megvalósítása. A pályázati felhívás olyan fejlesztésekre került kiírásra, ahol a terület használati funkciójától függetlenül a klímaadaptáció (pl. a vízmegtartás, szén-dioxid elnyelő képesség növelése, stb.) a fő szempont. Ez azt jelenti, hogy a települési közterületek fejlesztési vagy területhasználati céljukban, vagy használati funkciótól függetlenül műszaki kialakításukkal hatékonyan és természetesen módon tudnak hozzájárulni a klímaadaptációhoz. Cél, hogy kialakításukban a természetességre törekvő, egyszerű megoldások jelenjenek meg, melyek közvetlenül szolgálják a terület klímaadaptációját, pl. vízmegtartó és szén-dioxid elnyelő képességének növelését.

Fontos további cél, hogy - a csapadékvízre, a zöldfelületekre és a biomasszára egyaránt erőforrásként tekintve - a zöldfelületek értékét a klímaadaptációs, vízmegtartó és szén-dioxid elnyelő képességük határozza meg, ne pedig a beépített anyagok értéke.

A támogatott projektek esetén a pályázati folyamatban igénybe vettünk klímavédelmi szakértőt, aki véleményezte az egyes pályázatok keretében tervezett fejlesztéseket, és javaslatokat tett az adott beruházáshoz kapcsolódóan a környezeti fenntarthatóságot, a klímaadaptációt, a klímaváltozás hatásainak mérséklését erősítő, a projektbe beépíthető további projektelemekre.

3. Szemléletformálás

Fenntarthatósági útmutató települési fejlesztésekhez

A településfejlesztési pályázatok sikeres megvalósítása érdekében 2018-ban készítette el és azóta folyamatosan frissíti az Ügynökség a *Fenntarthatósági útmutatót*, mely ötletekkel és javaslatokkal segíti a települések és a térség jövőjét is befolyásoló, alakító fejlesztések kidolgozását. Az útmutató a települési zöldinfrastruktúra elemei (a növényzettel és vízzel borított felületek), mint fásított közterek, közkertek, közparkok, játszóterek, fasorok és zöldsávok, vízparti zöldsávok, intézménykertek, zöldtetők, zöldfalak kialakításához nyújt segítséget.

Balatoni Klímaakadémia

A Balatoni Klímaakadémia létrehozásával a térség klímastratégiájának A1 intézkedése valósulhat meg. Az Ügynökség jelenleg a Siófok Város Önkormányzata tulajdonában álló Siófok, Batthyány u. 1. szám alatti irodaház együttesben működik a tulajdonossal kötött használati megállapodás alapján.

Az Ügynökség az irodaház együttes régi szárnyában egy fenntarthatósággal kapcsolatos „oktató és tudás központ”-ot, a Balatoni Klímaakadémiát alakított/alakít ki. Az oktatási és tudásközpont funkcióhoz kapcsolódóan az épületben bemutató-, oktató-, és rendezvénytermek, kiszolgáló egységek kerülnek kialakításra. A projekt kivitelezése 2023 novemberében indult, 2024 egészében zajlott és várhatóan 2025 első félévében zárul.

„Balatonról, jövőről” klíma- és környezetvédelmi verseny középiskolások részére

2021/22-es, 2022/23-as és 2023/24-es tanévekben az Ügynökség az Energiaügyi Minisztérium (valamint jogelődjei) támogatásával a Balaton Régióban működő középiskolák 9-12. évfolyamos diákjai számára klíma- és környezetvédelmi versenyt hirdetett.

2023. szeptember elején megújult formában került meghirdetésre a Balatonról, jövőről 2023/24 verseny. A verseny feladata klíma- és környezetvédelmi városi séták tervezése volt, melynek célja, hogy a diákok ismerjék meg a klímaváltozás saját településüket érintő és befolyásoló hatásait. Ismerjék fel a klímaváltozás mellett és ellen ható folyamatokat a mindennapi életterükből. El akartuk érni, hogy a sétát honosítsák meg az iskolájukban olyan formán, hogy a következő 9. évfolyamosoknak mutassák be szeptemberben, ezzel is új hagyományt teremtve. A versenyen 7 csapat (osztály) vett részt. A diákok munkájának szakmai segítésére tanulmányutakat szerveztünk számukra és szakmai mentorok támogatták őket. A diákok által kidolgozott települési sétautak a program keretében térképi formátumban is elkészítésre, nyomtatásra kerültek.

Szemléletformáló rendezvénysorozat:

A Földünket fenyegető környezeti problémák iránt egyre fogékonyabbakká váltunk, a gyermekektől a felnőttekig szinte minden korosztály ismeri a globális változásokat érintő témák fontosságát.

Az Ügynökség a környezet védelme, az ökológiai, szociális, kulturális és gazdasági fenntarthatóság érdekében 2020 őszén szemléletformáló rendezvénysorozatot indított, hogy felhívja a figyelmet mindannyiunk személyes érintettségére, a klímaváltozásra, a természeti erőforrások csökkenésére és az ökoszisztémák sérülékenységére vonatkozóan.

A rendezvénysorozat online formában került megvalósításra, minden hónap első szerdáján, figyelemfelkeltő, érdekes prezentációkkal, filmekkel, amelyek minden érdeklődő partnerünk, továbbá az iskolai oktatás - a tanárok, a diákok és a szülők – és a lakosság számára is segítséget és támogatást nyújt azokban a témákban, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a klímaváltozással, környezetvédelemmel és természetesen a Balatonnal kapcsolatban. A rendezvény célja volt, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tudományos értékű előadásokat és közérthető formában ismertetett jó gyakorlatokat hallgathassanak, annak érdekében, hogy a saját felelősség felismerhető legyen mindenki számára, hogy a közös hang megtalálásával a közös cselekvés eredményre vezethessen.

2024. évben két online előadás valósult meg a klímaváltozás hatása az egészségünkre és a lakhatási problémák témakörében.

A sorozat előadásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.rolrol.hu/reszletek/eloadas-sorozat-balatonrol-jovorol>

Fenntartható Térségi Mobilitási Terv - Sustainable Regional/Rural Mobility Plan (SRMP)

A fenntartható térségi mobilitási terv (Sustainable Regional/Rural Mobility Plan, a továbbiakban: SRMP) célja a térségi mobilitás feltételeinek és fenntarthatósági viszonyainak a javítása, fejlesztése. Az SRMP céljai, programjai, projektjei révén a térség településein élők és ott közlekedők számára a korábbinál élhetőbb körülményeket, jobb elérhetőséget, fenntarthatóbb mobilitási megoldásokat biztosít, melyek keretében célozza a közlekedési rendszer fejlesztését is. Az SRMP ugyanakkor nem egy *közlekedésfejlesztési* terv, hanem egy *mobilitási* terv, amelyben nem az egyes alágazati (vagy intermodális) infrastruktúra vagy más közlekedési rendszerelemek fejlesztésére, hanem a mobilitás feltételeinek és fenntarthatósági viszonyainak a javítására kell törekedni. A fenntartható térségi mobilitástervezés olyan stratégiai és integrált megközelítés, amely hatékonyan kezeli a térség közlekedésének összetettségét. Alapvető célja az elérhetőség és az életminőség javítása a fenntartható mobilitás irányába történő elmozdulás révén. A fenntartható térségi mobilitási terv elősegíti a fenntartható mobilitás hosszú távú jövőképe által vezérelt, tényalapú döntéshozatalt.

A Balaton Kiemelt Térség az EU által kijelölt 15 ún. bemutató térség egyike, ahol többek között a Térségi Mobilitási Tervek készítésének gyakorlatát is vizsgálják a Smarta-net projekt keretében. Eddig csak települési (városi) szintű mobilitási tervek készültek, ezekhez kapcsolódóan állnak rendelkezésre az EU által is elfogadott útmutatók. A térségi mobilitási tervre még nincs kidolgozott módszertan, ennek kidolgozását a projekt megvalósulása is segíti, a tapasztalatok pedig beépülhetnek az EU által a közeljövőben kidolgozandó SRMP útmutatóba.

A balatoni SRMP Balatonfüred Város Önkormányzata, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség és a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet konzorciumi együttműködése keretében készül el. A terv készítéséhez kapcsolódó projekt a TOP Plusz 1.2.1 konstrukció keretében került finanszírozásra. 2024 során

- sor került az elemzéseket megalapozó forgalmi adatok mérésére, információk összegyűjtésére,
- a szakmai tartalomért felelős TRENECON Kft. megvalósításában 5 kiemelt térségi szakmai workshop került lebonyolításra,
- novemberre elkészült a térségi mobilitási terv társadalmi egyeztetési változata, valamint
- innovatív elemként egy egységes forgalmi modell került kialakításra a Balaton térségének egészére vonatkozóan.

Balaton Kiemelt Térség Regionális Környezetvédelmi Programja

A Balaton Fejlesztési Tanács az Ügynökséggel közösen úgy határozott, hogy el kívánja készíteni a térség környezetvédelméhez kapcsolódóan a Regionális Környezetvédelmi Programot. Ennek oka, hogy a Balaton Régióban is tetten érhetőek bizonyos kedvezőtlen környezeti folyamatok, amelyek mögött általában a gazdasági-társadalmi-természeti egyensúly eltolódása áll.

A társadalmi-gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt kell a környezetvédelem problémáit megoldani. Mindezeket felismerve kezdődött meg a Balaton Kiemelt Térségben az a környezetvédelmi tevékenység, amelynek keretében került sor a regionális környezetvédelmi program elkészítésére.

A program célja a környezeti elemek vizsgálata, a kedvező, illetve hátrányos folyamatok számbavétele, illetve az ezekkel kapcsolatos társadalmi és gazdasági összefüggések feltárása, és ezt követően egy stratégiai feladatterv készítése. Ez alapján a dokumentum egy részletes helyzetfeltáráson alapszik, és a feltárt sajátosságok alapján a következő környezeti jövőkép kialakítását célozza: *A végső cél, hogy a régió lakóinak életminősége, komfortérzete jelentősen javuljon és a térség területén található természeti kincsek előnyeit turisztikai és gazdasági szempontból ki tudja használni, ugyanakkor az ennek érdekében megvalósuló fejlesztések az ökoszisztéma teherbíró képességét ne haladják meg, működjenek a megtartó funkciók, a védett értékek ne károsodjanak.*

A Balaton Kiemelt Térség környezetvédelmi programjának stratégiai célrendszerét az alábbi táblázat tartalmazza:

Stratégiai cél	Stratégiai terület
1.) A térség lakói életkörülményeinek és életminőségének javítása és a vonzó vidéki életmód megteremtése, valamint az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése.	1. Levegőminőség javítása
	2. Zajterhelés csökkentése
	3. Egészséges ivóvíz biztosítása
	4. Szennyvízelvezetés és tisztítás
	5. Zöldterületek védelme, zöldinfrastruktúra fejlesztése, épített környezet védelme
	6. Az emberi egészség védelme
2.) Környezeti, táji és természeti értékek megóvása, helyreállítása, fenntartható használata. illetve a természet védelmének szem előtt tartása a térség gazdasági, társadalmi fejlesztése során.	7. Biológiai sokféleség megőrzése, természet és tájvédelem
	8. Talajvédelem, fenntartható területhasználat
	9. Felszíni, felszín alatti vizek védelme és fenntartható használata
3.) A térség adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő, a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő erőforrás takarékoság, és a hatékonyság javítása. A fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, környezetbarát, és versenyképes termelési és szolgáltatási technológiák alkalmazása, a gazdaság körforgásos működésének erősítése.	10. Energiatakarékosság, energiahatékonyság
	11. Hulladékgazdálkodás
	12. Erdőgazdálkodás
	13. Közlekedés és környezet
4.) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez méltó üdülőhely minőségi fejlesztése oly módon, hogy az biztosítani tudja a lakó és üdülőnépesség rekreációs igényét, biztonságát	14. Turizmus és környezet
	15. Környezetbiztonság

Stratégiai cél	Stratégiai terület
a környezeti károk megelőzésének figyelembe vételével.	
5.) A környezettudatos életszemlélet erősítése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása, valamint a partnerség fejlesztésének előtérbe helyezése.	16. A lakosság környezettudatosságának erősítése
	17. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása

A környezetvédelmi program stratégiai céljainak (5) és az ahhoz kapcsolódó stratégiai területeknek (1-17) a kibontását tartalmazza a megfogalmazásra került 57 cselekvési irány és feladat. Az egyes stratégiai területek és meghatározásra került feladatok több stratégiai cél elérését is elősegítik, illetve más stratégiai területekhez is kapcsolódnak.

A program hatósági és társadalmi egyeztetése 2024. első negyedévében került megvalósításra. A véleményezés során összesen 98 db észrevétel érkezett, amelyekből 61db észrevétel elfogadásra került, 12 db észrevétel részben elfogadásra került és 25 db észrevétel nem került befogadásra. Az Ügynökség által készített térség környezetvédelmi programot a Tanács 2024. május 10-i ülésén tárgyalta és fogadta el.

2.5. A Balaton régiót érintő jogszabályok, stratégiák kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, valamint e tárgyban a települési önkormányzatok koordinációja

A témakör keretében elvégzett feladatok:

- Balatoni Vízparti Tervvel kapcsolatos tájékoztatók, egyeztetések szervezése 3 térségi rendezvény keretében. A feladat részletesen a 2.12. pontban került kifejtésre.
- Területfejlesztési szakmai műhelybeszélgetéseken való részvétel az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió felülvizsgálatával kapcsolatban Veszprém, Somogy és Zala Vármegyében.
- Területi tervezésre vonatkozó kormányrendelet tervezet előzetes informális szakmai egyeztetése.
- Zalakarosi Integrált Településfejlesztési Stratégia véleményezése.
- Nemzeti Víziturisztikai Stratégia véleményezése.
- Vélemény készítése az általános településrendezési és építési követelményekről szóló új kormányrendelet megalkotásához.
- Javaslatok összegyűjtése és megküldése a Minisztérium részére a Balatoni Vízparti Terv készítésével kapcsolatban.
- Településrendezési terv, településrendezési eszközök módosítása, helyi Építési Szabályzatok véleményezése több település esetén.
- Veszprém vármegye monitoring jelentésének véleményezése.
- Veszprém Vármegye 2023-2030 időszakra vonatkozó Kohéziós Akcióterve véleményezése.
- Veszprém Vármegye ITP módosítás véleményezése.

2.6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.

2024. évben az alábbi rendezvényeket szervezte meg az Ügynökség az önkormányzati együttműködések erősítése témakörben:

- Balaton iszapelhelyezéssel kapcsolatos problémafeltárás, a megoldási javaslatok áttekintése, egyeztetése (2024. január 24. Keszthely)
- Területfejlesztés és Balaton – egy természetes régió kihívásai. Polgármesteri fórum, 2024. szeptember 23, Siófok.

2.7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok elvégzése

A témakör keretében ellátott feladatok:

- Folyamatos információ biztosítás a Tanács és a régió fejlesztésével kapcsolatban a Balaton fejlesztésében érdekelt szervezetek, sajtó részére – a honlap, a hirbalaton.hu térségi hírportál és egyéb sajtóközlemények, rendezvény meghívások keretében.
- Sajtófigyelés – a térség számára meghatározó sajtóorgánumok figyelése – részletesen kifejtve lejjebb.
- Térségi szervezetek közötti szakirányú együttműködések fejlesztése – részletesen kifejtve a Balatoni Partnerségi Program keretében.
- **Résztétel és a térség képviselője (előadás tartása) szakmai programokon, konferenciákon:**
 - Területfejlesztési tervezés a Balatonnál - A Balaton Fejlesztési Tanács tervei a 2021-2027-es időszakra – és tovább...; Balatoni Urbanisztikai Műhely, 2024. január 12. Balatonalmádi
 - Harnessing Talent (DG Regio) projekt meeting, Pécs, 2024. március 12.
 - Nagy Tavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége Zöld Minimum programbemutató Balatonalmádi Pannónia Művelődési Központ, 2024. május 10
 - Mikro rész(let)ek, makro megoldások a Balaton Régió mikroszennyezői ellen című előadás megtartása az „Őszintén a Balatonról” előadássorozat rendezvényén 2024. június 12. Tihany HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
 - Hévíz és a Balaton régió környezetvédelmi aspektusból című előadás tartása a „Hévíz-Balatoni Kutatóműhely” c. rendezvényen, 2024. június 19. Hévíz
 - Többet árt, mint irt? A kémiai és biológiai szünyogirtás kihívásai, ellentmondásai és lehetséges megoldásai, Balatonalmádi Pannónia Kulturális Központ, 2024. június 20
 - Veszprém Vármegyei Területfejlesztési Kollégium ülése, 2024. július 5.
 - Balatonalmádi kistérségi munkaértekezlet, Balatonalmádi Pannónia Kulturális Központ, 2024. augusztus 12.
 - Építési jog 2024 – Településrendezési követelmények 2024. október 1-jétől című konferencia, 2024. október 15. online
 - Pannon Egyetem BATUKI szakmai rendezvény Veszprém, 2024. október 25.
 - A környezetvédelmi jogszabályok fontosabb változásai Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozat Szakmai Nap, 2024. november 20. online
 - Foglalkoztatási Fórum ülése, Veszprém Vármegyei Önkormányzat, 2024. december 11.
- **Nemzetközi előadások**
 - „A funkcionális térségek szerepe a kohéziós politika megerősítésében” – COTER szakbizottság kihelyezett szemináriuma (Régiók Európai Bizottsága), Balatonfüred, 2024. július 12.

- „A területi együttműködés nehézségei és lehetőségei egy funkcionális térségben” – Szakmai látogatás (study visit) megszervezése a Régiók Európai Bizottsága Elnökségének ülése keretében, Balatonfüred, 2024. október 28-29.
- **Térségi magazin a Balatoni Futár térségi havilapban**
2018. évben elindítottunk egy havi magazint a Balatoni Futár térségi havilapban. Ennek keretében minden hónapban a témához köthető témakörben készítünk egy, a lakosság számára is közérthető anyagot. A 2024. évben tárgyalt témakörök:
 - Január: Felkészülés a jövőre: kezdődik a biohulladék szelektív gyűjtése
 - Február: Együtt a természettel – a zöldtetők pozitív hatásai
 - Március: A rongálás pszichológiája
 - Április: Komposztbontás, meglepetésekkel
 - Május: Ifjú tanácsadók is lehetnének
 - Szeptember: Csigabiga, ne gyere ki...
 - Október: Szélsőségek és ökológiai katasztrófa...
 - November: Miért hagyjuk inkább a lehulló avart a fák alatt?
 - December: December 5. - a Talaj világnapja

Sajtófigyelés, sajtó megjelenések elemzése

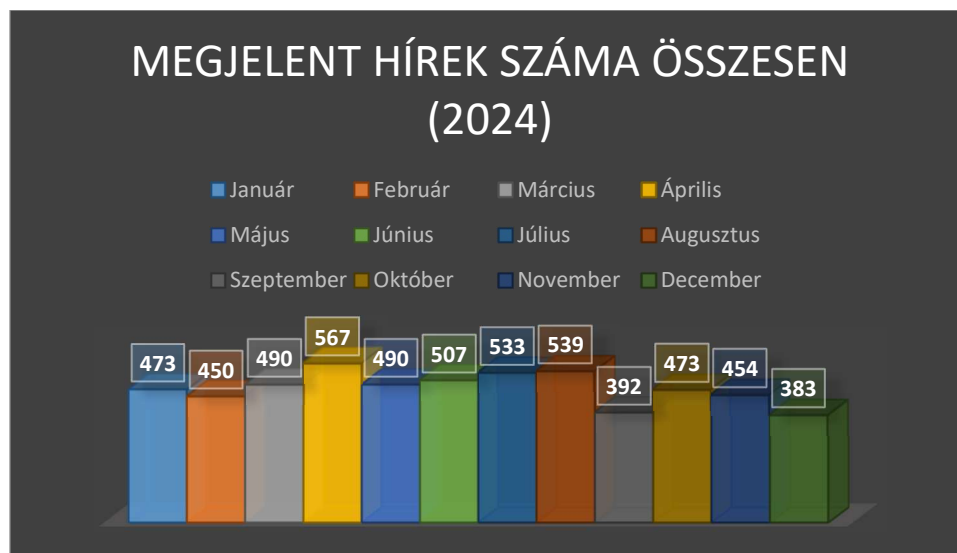
Az Ügynökség napi sajtószemlét készít a Balatont és térségét érintő hírekből. A naponta megjelenő hírek gyűjtése internetes felületekről, hírportálokról történik

Az Ügynökség, a Balatoni Szövetség, a Balatoni Regionális TDM Szövetség és a Magyar Turisztikai Ügynökség Balatoni Marketing Igazgatósága együttműködés keretében létrehozta 2016-ban a Hírbalatont, mint Térségi Közhasznú Nonprofit Hírportált. Az oldal elsődleges célja, hogy pontos és megbízható adatokat, híreket, és háttér-információkat nyújtson elsősorban újságíróknak és szerkesztőknek ahhoz, hogy hiteles, naprakész és pontos információk jelenhessenek meg a Balatonról és a Balaton Régióról. (<http://hirbalaton.hu>) Az itt megjelenő híreket ezért kiemelt figyelemmel kísérjük. A hirbalaton.hu hírfelület pontos, friss, naprakész információkat, híreket tartalmaz, melyet az e felületre kattintók olvashatnak. Ezen az internetes felületen a munkaszervezet kiemelt programjait, saját híreit, interjú anyagait jelenteti meg, melyek kiegészülnek más médiumok online felületein megjelenő fontosabb hírekkel.

2024. január 1-től 2024. december 31-ig a Balaton térség tekintetében megjelenő hírek következőképpen alakultak:

Az év során 5751 hírt regisztráltunk a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre vonatkozóan. A megjelent hírek gyakorisága az előző évekhez hasonlóan alakult. A téli hónapokban kevesebb hírt regisztráltunk, mint a nyári turisztikai főszezon időszakában (június-július-augusztus), illetve a tavalyi év során még április hónapban mutatkozik e tekintetben emelkedés. A növekedés mértéke mérséklődik az ősz végén, amely kitart az évvégéig.

Megállapítható, hogy a legtöbb hír, amely e térséget valamilyen mértékben érinti az a turisztikailag kiemelt hónapokban olvasható a különböző médiumok hasábjain, azonban nagyságrendbeli különbség nem látszik a főszezonon kívüli időszakokban sem.

Forrás: Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kft. saját adatai alapján

2.8. A Balaton nemzetközi ismertségének fejlesztése, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel

A Balaton és térsége sajátos fejlesztési igényei miatt kedvelt mintaterülete és partnere nemzetközi együttműködéseknek, projektkezdemenyezéseknek. A nemzetközi együttműködések jellemzően az Ügynökség nemzetközi projektjei keretében valósultak meg. A Kft. nemzetközi projektjei a 4. Többletforrás bevonása a régió fejlesztésére című fejezetben kerültek kifejtésre.

Egyéb nemzetközi együttműködések

- *A 19. Tavak Világkonferenciáját 2023. november 7-9. között szervezte meg a BFT „A tavakon túl: A tudomány, a kultúra és a kormányzás összekapcsolása a tavak fenntartható használata érdekében” címmel. A konferenciával kapcsolatos utófeladatok 2024-ben zárultak le: ide tartozik többek között a Balaton Nyilatkozat készítése, a konferencia digitális utókiadványának összeállítása, illetve ehhez kapcsolódóan a kiterjesztett absztraktok bekérése a konferencia előadóitól, valamint a konferencián készült videó felvételek, interjúk utómunkálatai. A digitális kiadvány a hazai és az EU közigazgatás szereplői részére került megküldésre.*
- *Funkcionális térségek az Európai Unióban (Világbank és az Európai Bizottság programja)*

Az Ügynökség hosszú évek óta dolgozik azon, hogy felhívja a döntéshozók figyelmét a tavak szerepére és a tavas térségek integrált kezelésének a fontosságára mind hazai, mind nemzetközi szinten. Ennek is köszönhetően 2022 tavaszán felkérés érkezett a Világbank részéről, hogy a Balaton régió jelentkezzen az Európai Unió funkcionális térségeivel foglalkozó programjába. A kiválasztási eljárást követően a Balaton mellett további 11, főleg városias térség került be a programba, főleg Kelet-Közép Európából.

A program célkitűzése, hogy segítséget nyújtson a részt vevő funkcionális térségeknek a fejlesztési terveik kidolgozásában és azok megvalósításában. A balatoni projekt megvalósításával célunk, hogy elősegítsük a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési stratégiájában meghatározott kihívásokra adandó válaszok részletes kidolgozását

(kiemelt tekintettel az éghajlatváltozás hatásaira, a demográfiai változások okozta nehézségekre és a térségi kohézió erősítésére), valamint segítsük a fejlesztési programban javasolt intézkedések megvalósítását.

A program 2024 júniusában zárult le. A program keretében a Világbank munkatársai több témában szerveztek nyilvános online rendezvényeket, hogy bemutassák a jó gyakorlatokat. A rendezvények jó lehetőséget nyújtottak, hogy a téma iránt érdeklődő szervezetek megoszthassák egymással ismereteiket, tapasztalataikat. A projekt keretében keletkezett elemzések, egyeztetések, online fórumok anyagai elérhetőek a projekt honlapján: <https://functionalareas.eu/>

A közös munka eredményéről, illetve általánosságban a funkcionális térségeknek az integrált területfejlesztésben betöltött szerepéről Eva-Viorela Sfârlea, a Világbank csoport romániai képviselőjének munkatársa előadást tartott (online) a Balatonfüreden, 2024. július 12-én a Régiók Európai Bizottságának COTER szakbizottsága által rendezett szemináriumon.

- *Global Lake Marathon*

12 órás online konferencia maraton a tavak védelme érdekében - 2024. április 30.

Az Ügynökség 2024. április 30-án ismét megrendezte a „Global Lake Marathon” elnevezésű online konferenciáját. A rendezvény az Ügynökség hazai és nemzetközi partnerei bevonásával, az Élő Tavak Hálózatának (Living Lakes Network) és a német Global Nature Fund környezetvédő szervezetnek a közreműködésével valósult meg.

A 12 órán át tartó konferencia maraton keretében a szervezők a világon található tavak és vizes élőhelyek sokszínűségét, változatosságát kívánták bemutatni, valamint hogy felhívják a figyelmet a tavak jelentőségére, azok fenntartható kezelésének fontosságára. A résztvevők megismerhették a tavak és környezetük jellegzetességeit, a kihívásokat, melyekkel szembesülnek, valamint az alkalmazott beavatkozások tapasztalatát, és a jól bevált gyakorlatok tárházát.

A rendezvény szakmai előadásai és inspiráló videói élvezetes képzeletbeli utazást nyújtottak a résztvevőknek, akik a tavak környezetvédelmi problémái mellett a térségek kulturális életébe is betekintheztek.

2.9. BFT ülések lebonyolítása

2024. évben 5 ülést tartott a BFT, melynek előkészítési, szervezési feladatait az Ügynökség végezte az alábbiak szerint:

- az előterjesztések elkészítését, megelőző egyeztetések lebonyolítása,
- az előkészítő anyagok készítése,
- előterjesztések elkészítése,
- az ülés megszervezése,
- tájékoztató anyagok készítése.

3. BFT munkaszervezeti célfeladatok**3.1.A 2024. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása**

A Balaton Fejlesztési Tanács 2024. évben

- 4,5 milliárd Ft önkormányzati szolgálati lakások építésének támogatására vonatkozó, és
- 188,9 millió Ft térségfejlesztési feladatok megvalósítására rendelkezésre álló fejlesztési forrás felhasználásáról határozott.

A forrásokat a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium adta át a Tanács részére.

A forrás menedzselési feladatok keretében az Ügynökség által ellátott főbb tevékenységek:

- a pályázati rendszer szakmai tartalmának előkészítése, forráskoordináció elvégzése,
- a pályázati felhívás elkészítése és egyeztetésre megküldése a minisztérium részére,
- pályázati felhívás egyeztetése a BFT tagokkal,
- pályázati felhívás megjelentetése,
- folyamatos tanácsadás a pályázói érdeklődésekre,
- BFT pályázati felület előkészítése a pályázatok beadásához szükséges felület előkészítése okán,
- egyedi döntés alapján támogatásra javasolt projektek esetén a projekt tartalmának, a támogatás feltételeinek meghatározása, támogatási adatlapok bekérése, feltételes támogatási döntések előkészítése,
- a projektek támogatására vonatkozó szerződés tervezet elkészítése,
- támogatási szerződések előkészítése aláírásra,
- megvalósult projektek (rendezvények, közbiztonsági fejlesztések) elszámolásainak ellenőrzése, támogatás előkészítése utalásra,
- egyes projektek esetén helyszíni ellenőrzések lefolytatása.

A fejlesztési források terhére támogatásban részesült célterületek, projektek, 2024. évben megvalósult tevékenységek:

Fejlesztési cél	Forrás felhasználás keretében megvalósult feladatok
Önkormányzati szolgálati lakások építésének támogatása – 4,5 mrd Ft	<p>A szolgálati lakások pályázati támogatása témában meghozott BFT 30/2023 (12.15.) és 7/2024.(02.16.) számú határozat alapján a Munkaszervezet elkészítette a pályázati kiírás tervezetét.</p> <p>A pályázati kiírást a Munkaszervezet - a BFT-tagokkal valamint a forrásgazda Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal történt egyeztetést követően - 2024. március 20-án meghirdette, két értékelési határnapkal, azaz két benyújtási határidővel (I. határnap: 2024. május 13., II. határnap: 2024. november 29.).</p> <p>Az I. beadási határidőre beérkezett pályázatok bírálatát a Tanács 2024.07.29. ülése keretében tárgyalta, melynek keretében 10 projekt került támogatásra 2,16 mrd Ft értékben.</p>

Fejlesztési cél	Forrás felhasználás keretében megvalósult feladatok
	Valamennyi projekt esetén a támogatói okiratok 2024-ben kibocsátásra kerültek. A projektek megvalósítása folyamatban van. A II. beadási határrnapra 20 érvényes pályázat került benyújtásra 859 millió Ft támogatási igénnyel. A pályázatok hiánypótlási eljárása 2024. év végén / 2025 év elején valósul meg.
Településfejlesztési beruházások támogatása – 70 millió Ft	A Tanács 2024. szeptemberi ülésén fogadta el a településfejlesztési beruházások támogatására kiírásra kerülő pályázat szakmai feltételrendszerét. A feltételrendszer alapján a Munkaszervezet elkészítette a pályázati kiírás tervezetét, melyet a forrást biztosító KTM részére megküldött. 2024. év végén a KTM további 18 millió Ft-ot adott át a BFT részére, melyhez kapcsolódóan – a forráskeret megemelésére – BFT 2025. év eleji döntése szükséges. A pályázati kiírás ezt követően kerül megjelentetésre.
Közbiztonság – vízbiztonság fejlesztése – 30 millió Ft	A közbiztonság fejlesztési keretből a BFT Közbiztonsági Kabinet javaslata alapján 11 projekt került támogatásra. Valamennyi projekt esetén a támogatói okiratok 2024-ben kibocsátásra kerültek. A projektek megvalósítása folyamatban van. Az elszámolások benyújtására 2025-ben kerül sor.
Kiemelt rendezvények, helyi - térségi identitást erősítő rendezvények támogatása – 17 millió Ft	A rendezvények támogatása keretében 14 rendezvény került támogatásra a vármegyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. Valamennyi projekt esetén a támogatói okirat kibocsátásra került. 2024. évben 9 rendezvény elszámolása érkezett be, melyből 5 rendezvény kifizetésre és lezárásra került, 5 rendezvény elszámolása 2025. évben valósul meg.
Balatoni Partnerségi Program – 7,9 millió Ft	A továbbadott forrásról szóló megállapodás 2024. évben megkötésre került. A projekt 2025.12.31-ig valósul meg.
Mozdulj Balaton Program – 5 millió Ft	A program 2024. évben az önkormányzatok és a BFT Munkaszervezete lebonyolításában megvalósult. A projekt lezárására 2025-ben kerül sor.
Térségi tájékoztatási feladatok – 11 millió Ft	A támogatói okiratok 2024. évben kibocsátásra kerültek. A Balatoni Futár projekt 2024.12.31-ig, míg a Hírbalaton projekt 2025.04.30-ig valósul meg. Mind a 2 projekt 2025-ben kerül elszámolásra.
Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságpszociológiai elemzések, kutatások elkészítése – 10 millió Ft	A továbbadott forrásról szóló megállapodás 2024. évben megkötésre került. A projekt 2025.12.31-ig valósul meg.

A 2024. évi fejlesztési forrásból támogatott projektekre vonatkozóan 10 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

3.2.A korábbi évek BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.• *2023. évi fejlesztési forrás menedzselése*

A Balaton Fejlesztési Tanács 2023. évben 690,7millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította támogatási okirat keretében.

Az egyes témakörökben az Ügynökség által 2024-ben elvégzett feladatok:

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján, 481.338.892 Ft (ebből térségfejlesztési forrás: 57.700.000 Ft, klímaadaptációs forrás: 423.638.892 Ft)	18 db	A forrás felhasználására a településfejlesztési beruházások támogatására a Tanács által 2022. november 14-én meghirdetett felhívás keretében került sor. A 2023. január 15-i értékelési hatánapig összesen 52 db érvényes pályázat érkezett be, 1.010.959.422,- Ft támogatási igénnyel. A pályázat keretében, a 2023. évi településfejlesztési forrás, valamint a 2023. évi klímaadaptációs forrás keretéből 18 db projekt került támogatásra 481.338.892 Ft összegben. 2024. évben valamennyi projekt megvalósult és az elszámolások benyújtásra kerültek. Az elszámolás 9 projekt esetében lezárásra került. A további projektek esetében az elszámolás hiánypótlása, a helyszíni ellenőrzések bonyolítása áthúzódott 2025. évre.
Közbiztonság-vízbiztonság fejlesztése 30.000.000,-Ft	10 db	A közbiztonság fejlesztési keret felosztására a BFT Közbiztonsági Kabinet javaslata alapján került sor. A forrás keretében 10 projekt került támogatásra, melyből 2023. évben 3 projekt már megvalósult. A fennmaradó 7 projekt 2024. évben valósult meg. 4 projekt esetében az elszámolás elfogadásra, a támogatás kifizetésre került. 3 projekt esetében az elszámolások benyújtásra kerültek, azonban kapcsolódó hiánypótlás áthúzódott 2025. évre.
Balatoni rendezvények támogatása 18.000.000,-Ft	14 db	A rendezvények támogatása keretében 14 rendezvény került támogatásra a vármegyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. Valamennyi projekt megvalósult. 2024. évben 6 rendezvény elszámolása érkezett be, melyből 4 rendezvény kifizetésre és lezárásra került, 2 rendezvény elszámolása esetén a hiánypótlás áthúzódott 2025. évre.
Balaton régiós szakmai együttműködési rendezvénysorozat – Balatoni Partnerségi Program. 5.000.000,-Ft	1 db	A projekt 2024.06.30-i határidővel megvalósult, az elszámolás elfogadásra került.

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Mozdulj Balaton sport-program sorozat 5.000.000,-	1 db	A program 2023. évben terv szerint megvalósult. A projekt elszámolása megtörtént.
Térségi tájékoztatási feladatok 11.000.000,-Ft	2 db	A Balatoni Futár projekt 2023.12.31-ig, míg a Hírbalaton projekt 2024.04.30-ig valósult meg. Az elszámolások 2024. évben elfogadásra kerültek.
Világörökségi várományosi helyszín tanulmány elkészítése 4.000.000,- Ft	1 db	A projekt megvalósult. Az elszámolás benyújtására 2025. év elején került sor.
Tavak 2023. évi Világtalálkozója 30.000.000,- Ft	1 db	A rendezvény 2023. évben terv szerint megvalósult. Az elszámolás benyújtására 2025. év elején került sor.
Térségi fejlesztéseket megalapozó kutatások, elemzések 10.000.000,-Ft	1 db	A továbbadott forrásról szóló megállapodás 2023. évben megkötésre került. A projekt 2024.12.31-ig megvalósult. Az elszámolás benyújtására 2025. év elején került sor.
Szemléletformálási program középiskolások részére 30.000.000,-Ft	1 db	A projekt keretében megvalósítandó középiskolai verseny 2023. szeptemberében elindult, és 2024. áprilisában egy diákkonferenciával zárult. A versenyfeladatokat képező városi séták térképi megjelenítése, térképek nyomtatása 2024. év végéig megvalósult. Az elszámolás benyújtására 2025. év elején került sor.
Energetikai mintaprojekt 20. 000.000,-Ft	1 db	A projekt megvalósítása folyamatban van, tervezett befejezése 2025. I. félév.

- 2022. évi fejlesztési forrás menedzselése

A Balaton Fejlesztési Tanács 2022. évben 719,2 millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította támogatási okirat keretében. Az egyes témakörökben az Ügynökség által 2024-ben elvégzett feladatok:

Témakör /Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján 451.963.789 Ft (ebből térségfejlesztési forrás 130.535.432 Ft,	28 db	A forrás felhasználására a településfejlesztési beruházások támogatására a Tanács 2022. november 14-én meghirdetett felhívása keretében került sor. A 2023. január 15-i értékelési határnápig összesen 52 db érvényes pályázat érkezett be, 1.010.959.422,- Ft támogatási igénnyel. A pályázat keretében 2022. évi forrás terhére 28 db projekt került támogatásra, 451.963.789 Ft összegben. 2024. évben valamennyi projekt megvalósult és az elszámolások benyújtásra kerültek. Az elszámolás 18 projekt esetében lezárásra került. A további projektek esetében az elszámolás

Témakör /Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
<i>klímaadaptáció forrás:321.428.357 Ft)</i>		hiánypótlása, a helyszíni ellenőrzések bonyolítása áthúzódott 2025. évre.
Balatoni rendezvények támogatása 17.500.000,-Ft	15 db	A rendezvények támogatása keretében 15 rendezvény került támogatásra a vármegyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. 14 rendezvény esetén a támogatás 2022-23 évek során kiutalásra került, 1 rendezvény elszámolása 2024. évben valósult meg.
Balaton régiós szakmai együttműködési rendezvénysorozat – Balatoni Partnerségi Program. 5.000.000,-Ft	1 db	A projekt befejezési határideje 2023.12.31. volt. A projekt elszámolása 2024. évben benyújtásra és elfogadásra került.

A 2022. és 2023. évi fejlesztési forrásból támogatott projektekre vonatkozóan 54 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

- *Korábbi években támogatott projektek ellenőrzési tevékenysége*

A BFT 2024. május 10-i ülésén fogadta el a 2024. évi ellenőrzési tervét, mely alapján az Ügynökség folyamatosan végezte ezt a tevékenységet. A 2024. évben megvalósult ellenőrzések:

- Valamennyi projekt esetében kötelező elvégezni a projektek megvalósulását követő, a támogatás kifizetésének alapján képező pénzügyi- és szakmai tartalmú dokumentáción alapuló elemzést. 2024. évben projekt megvalósítását követő, utólagos ellenőrzést (szakmai- és pénzügyi beszámolóhoz benyújtott dokumentáció alapján) 80 db projekt esetében végezte el a Munkaszervezet.
- utó és záró ellenőrzés (helyszíni szemle) lefolytatása – 40 db.
 - a 2019. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében helyszíni utóellenőrzés:
 - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 2 projekt,
 - a 2020. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében helyszíni utóellenőrzés:
 - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 3 projekt,
 - a 2021. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében helyszíni utóellenőrzés:
 - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 6 projekt,
 - Településfejlesztési beruházások témakörben: 2 projekt,
 - a 2022. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében helyszíni utóellenőrzés:
 - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 3 projekt,
 - Településfejlesztési beruházások témakörben: 24 projekt.

Az ellenőrzések alapján elmondható, hogy a vizsgált projektek jellemzően a támogatási szerződésben foglaltak szerint kerültek megvalósításra, az esetleges műszaki eltérések illeszkedtek a projekt céljához, így a szerződés műszaki tartalmának módosításával elfogadásra kerültek.

A fenntartási időszakra vonatkozóan a Kedvezményezettek eleget tettek a szerződésben vállalt fenntartási kötelezettségeknek.

3.3.Mozdulj Balaton programsorozat 2024. évi lebonyolítása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2024-ben már 21. alkalommal szervezte meg a „Mozdulj, Balaton!” strandi szabadidős sportprogram-sorozatot. A rendezvénysorozat 33 település 40 strandján került megrendezésre. A nyári főszezonban strandonként 9 alkalommal biztosítottunk szervezett sportolási lehetőséget a helyszíneket látogató és sportolni szándékozó magyar, illetve külföldi vendég számára. A szervezői regisztrációk alapján több mint 30.000 fő vett részt a programokon. A legnépszerűbb, legtöbb résztvevőt vonzó sportágak a strandröplabda, a különböző vízi játékok, a teqball illetve a 3 és 6 fős strandfoci voltak.

Az éves programsorozat zárórendezvénye Vonyarcvashegyen valósult meg, melyen a települések csapatai vettek részt három sportágban (streetball, kispályás labdarúgás, strandröplabda). Az eseményen kiosztásra került a „Legsportosabb település” cím.

A rendezvénysorozathoz a BFT 5 millió Ft-ot biztosított. Emellett a résztvevő önkormányzatok finanszírozták a strandi sportszervezők megbízási díját, illetve a strandokon kiosztott érmek költségét. A BFT támogatásából kerültek finanszírozásra a kommunikációs költségek, szakmai vezető megbízása és a záró sporttalálkozó költségei.

A Tanács megbízásából a rendezvény szervezését az Ügynökség végezte el.

3.4.Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2024. évi megvalósítása

A régiós szakmai együttműködési program keretében rendezvények (konferenciák, fórumok, műhelymunkák) szervezésével olyan szakmai közösségek létrehozását kívántuk elérni, amelyek egy-egy szakterület, projekt mentén kialakítják a későbbi együttműködések, új projektek megvalósításának feltételeit. A szakmai munka 2015. júniusától folyamatosan valósul meg.

2024-ben az alábbi rendezvények kerültek megszervezésre:

1. Budapest 150 – Balaton 160 – a főváros és a magyar tenger a társadalmi térben – Balatonfüred 2024. január 26.

2021 decemberében majd 2023 januárjában Siófokon, az Ügynökség valamint a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Tudományok Bizottsága Területpolitikai Albizottság által szervezett területfejlesztési konferenciák sikerén felbuzdulva az Ügynökség és az MTA úgy döntött, hogy a hagyományt folytatva 2023 - 2024 fordulóján is megrendeznek egy téli, balatoni területfejlesztési szakmai konferenciát.

A 2024. január 26-án Balatonfüreden tartandó rendezvény címe „Budapest 150 - Balaton 160 - a főváros és a magyar tenger a társadalmi térben". Melynek alapja, hogy a 2023-ban jubileumi évet ünneplő főváros és az ugyanebben az évben a Sió-zsilip fennállásának 160. évfordulójára emlékező Balaton térség összekapcsoltságának, kölcsönhatásainak vizsgálata

széles körű, és a formálódó magyar területpolitika számára is hasznosítható szakmai-tudományos diskurzusra adott lehetőséget.

Elhangzott előadások:

- Központi kormányzati szorítóban a főváros és a vidék. Együtt vagy egymás ellen?
- Legsikeresebb közlekedési szakpolitikánk kései utóélete
- Egyensúlytalanságok és fejlesztéspolitikai tervek a Budapest-vidék kettősségben
- A Budapest – Balaton kapcsolatok történeti aspektusai
- A területfejlesztés feladata a Balatonnal

2. A Balatoni Vízparti Tervvel kapcsolatos tájékoztatók

A területrendezési törvény módosítása a korábbiakhoz képest egyértelműbb módon megszabja a vízparti tervezés célját, irányát, eszközeit, pontosítja szabályait, tartalmi követelményeit. A törvénymódosítás következtében hosszú idő után célegyenesbe fordulhat a Vízparti Terv kormányrendelettel történő elfogadása is, előtte azonban szakmai egyeztetésre, az érintett önkormányzatok közreműködésére volt szükség.

A települési önkormányzatokkal történő szakmai egyeztetések megkezdése előtt tájékoztató rendezvényeket szervezett az Ügynökség, melyek keretében bemutatásra kerültek a törvényi változások, azoknak a Vízparti Terv kidolgozására tett hatásai, illetve a szakmai egyeztetés menetrendje. Az önkormányzatok képviselőinek a rendezvényen lehetőségük volt a közérdekű és általános jellegű kérdések megfogalmazására. A tájékoztatóknak nem volt célja a konkrét helyszínekre vonatkozó egyeztetések lefolytatása, azokra a szakmai egyeztetések lebonyolítási menetrendje alapján nyílt lehetőség.

A tájékoztatók alkalmával a Minisztérium szakemberei iránymutatást adtak a terv és az azzal szoros összefüggésben lévő normatív szabályozás értelmezésével kapcsolatban annak érdekében, hogy megkönnyítsék az érintettek számára a tervek későbbi személyes egyeztetését, amelyekre települési bontásban a rendezvénysorozatot követően került sor.

Megszervezett rendezvények:

- 2024. február 13. Siófoki Közös Polgármesteri Hivatal,
- 2024. február 28. Balatonfüredi Polgármesteri Hivatal,
- 2024. március 5. Keszthelyi Polgármesteri Hivatal.

3. BIZTONSÁGBAN A BALATONON A sikeres térség egyik bástyája a biztonság! Siófok 2024. március 07.

A Balaton Régió, mint lakó, munka és rekreációs tér vonzerejének megőrzése és fejlesztése szempontjából kiemelt fontosságú a köz- és vízbiztonság jelenlegi kedvező színvonalának fenntartása, az új kihívásokra való felkészülés és a szükséges intézkedések kellő időben való megtétele.

A térség harmonikus fejlődése, a természeti, társadalmi és gazdasági elvárásoknak való megfelelés egyaránt feltételezi a térség jó biztonságát, amely kiterjed mind a vagyon mind a személyi biztonságra. Időről-időre megújuló mértékben szükséges az előrelépés a mederbiztonság, vízimentés, a katasztrófavédelem, az extrém időjárási körülmények előrejelzése, illetve a közbiztonság terén is.

A konferencia ezeket a témákat, illetve a régió széles értelemben vett közbiztonsági feladatait, az ezekben együtt dolgozó szervezetek felelősségeit és feladatait fogta csokorba és osztotta meg a kiemelt térség önkormányzati vezetőivel, képviselőivel, valamint a meghívott szakemberekkel - a szakmai együttműködés szándékával.

Elhangzott előadások:

- A Balaton Kiemelt Térség szerepe és lehetőségei a hazai fejlesztéspolitikában,
- A balatoni turizmus helyzetelőnyei a hazai és nemzetközi piacokon – kiemelt kockázati tényezők,
- Az integrált köz- és vízbiztonsági koordináció története, kiemelt programjai, eredményei,
- A meteorológiai jelenségek változásai, kihívásai a vihar előrejelzés rendszerében,
- A tómeder állapota és a vízmennyiség problémaköre,
- Jogszályi környezet és a képesítéseket érintő változások a kedvtelési célú hajózás területén,
- Civil szervezetek a vízbiztonság érdekében. Prevenció: mentőöv program, mentőmellény kampány. Együttműködés,
- A Balaton régió bűnügyi jellemzőinek változása, a kiberbűnözés napjainkban,
- Veszélyeztetettség és annak kezelése a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetben katasztrófavédelmi szempontból,
- Szabadtéri rendezvények biztonságos megtartásának katasztrófavédelmi, tűzvédelmi szabályai.

4. Víz Világnapi Konferencia a Balaton Régióban - 2024. március 26., Siófok

Tekintettel arra, hogy a 2024. évben a Víz Világnap mottója „Víz a békéért”, a rendezvény célja, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a közös munkák, együttműködések eredményeiről, többek között a 19. Világ Tavak Konferenciájának közös nyilatkozatáról, az integrált vízgazdálkodás és tájhasználat harmonizálásáról, a Víz tudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Labor kutatási eredményeiről, a 2023. évi C. törvény vízparti területeket érintő módosításáról, valamint a Balaton térségében megvalósult projektek közösségi jelentőségeiről.

Elhangzott előadások:

- 19. Tavak Világkonferenciája eredményeinek összefoglalása, nyilatkozat bemutatása,
- Vízkárelhárítás, vízháztartási szemléletű vízrendezés a 2021-2027-es programozási időszakban különös tekintettel a Balaton Régióban,
- Hogyan jelenik meg a tó és a vizes élőhelyek védelme a 2018. évi CXXXIX. törvény („Balaton törvényi része”) tavaly év decemberi módosításának tükrében (2023. évi C. törvény)
- Víz tudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Labor tevékenységének ismertetése különös tekintettel a Balatont érintő kutatások eredményeire
- Sió leeresztő rendszer bemutatása a közösségi érdekek szolgálatában
- A Hévízi-tó átfogó-tóvédelmi program bemutatása, közösségi jelentősége
- A Balatoni Limnológiai Kutatóintézet legújabb kutatási eredményeinek bemutatása
- Balatoni középiskolások által készített kisfilm vetítése.

5. *Föld Napi Konferencia a Balaton Régióban - 2024. április 23., Siófok*

A tó és környezetének állapota, az ökoszisztéma egészsége meghatározza eltartóképességét, ezért elsődlegesen a természeti környezet és az ember viszonyát kell egyensúlyba – fenntartható fejlődési pályára – állítani. Az elérendő cél, hogy a lakosság és a vendégek igényeinek kiszolgálása lehetőleg biodiverzitás vesztes, környezetkárosítás nélkül, klímaváltozás növelés nélkül történjen oly módon, hogy ne használja túl az ökoszisztéma szolgáltatásokat. A környezet és az ember közötti konfliktus kifejezésére, annak mértékének megállapítására manapság szinte kizárólag a szén-dioxid-kibocsátást vesszük figyelembe. A klímaváltozás szempontjából ez érthető is, azonban az emberiség anyagfelhasználása kapcsán nagyon sok információ létezik, amelyeket nem biztos, hogy megfelelő súllyal kezelünk, illetve talán nem is tudjuk a mértékét elhelyezni.

Mindezekre tekintettel a rendezvény célja volt, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia felülvizsgálatáról, az egyre gyakrabban előforduló porviharok és a globális felmelegedés közötti összefüggésekről, a városi zöldterületek tervezéséről, a természetalapú megoldásokról, a kék-zöld infrastruktúra előnyeiről, fejlesztési lehetőségeiről, gyakorlati megvalósításáról...

Elhangzott előadások:

- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia felülvizsgálata,
- A szaharai porviharok növekvő gyakorisága és változó jellege a Kárpát-medencében összefüggésben a globális felmelegedéssel,
- A klímaváltozás és az urbanizáció hatásai a településeken és a zöldinfrastruktúra szerepe a hatások mérséklésében,
- A kék-zöld infrastruktúra tervezése – természet alapú megoldások (elméleti oldal),
- Zöld-kék infrastruktúra fejlesztésének támogatása, megjelenése a pályázati rendszerekben (támogatói oldal)
- Zöld-kék infrastruktúra projektek megvalósítása a gyakorlatban (gyakorlati oldal).

6. *Természetvédelmi Konferencia a Balaton Régióban-2024. június 04. Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Csopak*

Az Európai Parlament a közel múltban elfogadta a Természet-helyreállítási törvényt. A jogszabályt történelmi jelentőségűnek minősítették – mivel érdemi megoldást jelent a természeti rendszereket érintő problémákra, az ökológiai válságra. A Természet-helyreállítási törvény azonban nem csupán a természetről szól, hiszen az elmúlt évek aszályos időszakait, rekord melegeit nem csak a szárazföldi, vízi élőhelyek élővilága, biológiai sokfélesége sínylette meg, hanem a mezőgazdaságban dolgozók is tapasztalhatták, jelentős gazdasági kiesést okozva. A biológiai sokféleség elengedhetetlen az élethez. A természeti folyamatoknak köszönhető a levegő tisztasága, a víz körforgása, a növények beporzása és a természetes hulladék lebontása, csak hogy a legfontosabbak kerüljenek megemlítésre az emberi élet szempontjából. A biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás szorosan összefügg.

Mindezekre tekintettel a rendezvény célja volt, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a különböző nemzetközi természetvédelmi egyezményekről, programokról, azok Balatont érintő vonatkozásairól, a biológiai sokféleség védelméről, élelmiszerbiztonságról, a térség természetvédelmi céljairól, terveiről, az édesvízi biodiverzitásról stb...

Elhangzott előadások:

- Legújabb trendek a hazai és nemzetközi természetvédelemben: célkitűzések és jogszabályi keretek,
- "Mindennapi kenyerünket..." - A globális élelmiszerválság hatásai, az élelmiszerbiztonság és természetvédelem fenntartható kapcsolata,

- Természetvédelmi célok, tervek - rövid és hosszútávú stratégia megvalósítása a Balaton Régióban. Milyen lesz a jövő Balaton-felvidéki Nemzeti Parkja?
- Emberi zavarások hatása az édesvízi biodiverzitásra,
- Civil aktivitások a természetvédelem területén a Balaton.

7. *COTER szakbizottság kihelyezett szemináriuma - A funkcionális térségek szerepe a kohéziós politika megerősítésében -2024. július 12. Balatonfüred*

A Régiók Európai Bizottságának (RB) Területi kohéziós politika és uniós költségvetési szakbizottsága (COTER) kihelyezett szemináriumot tartott 2024. július 12-én, Balatonfüreden, Balatonfüred Város Önkormányzata és az Ügynökség közös szervezésében.

A szeminárium középpontjában az úgynevezett „funkcionális térségekben” rejlő kiaknázatlan lehetőségek álltak. A szemináriumon az ezekkel kapcsolatos közös kihívásokat vitatták meg a résztvevők. Az uniós döntéshozók és szakértők közötti megbeszélések azt vizsgálták, hogy a funkcionális térségek hogyan erősíthetik tovább az európai területfejlesztést a kohéziós politikán belül.

A szeminárium résztvevői egyetértettek abban, hogy 2027 után erős kohéziós politikára van szükség, helyi alapú megközelítéssel, a partnerség és a többszintű kormányzás elveivel, valamint a funkcionális térségek fokozott támogatásával. Különösen a nem városi funkcionális térségekre kell nagyobb figyelmet fordítani.

Az egyeztetést követően délután a szeminárium résztvevői az Ügynökség által szervezett tanulmányi hajóúton vettek részt a Balatonon, ahol a kötetlen szakmai beszélgetések mellett ismertetésre kerültek a parti sáv kiegyensúlyozott fejlesztéséhez kapcsolódó főbb kérdéskörök, továbbá a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság közreműködésével bemutatásra került a balatoni online monitoring rendszer működése, a Balatont érintő vízügyi problémák, azok megoldására tett javaslatok, valamint az elmúlt évek fejlesztései is.

A COTER kihelyezett szemináriumán egyrészt a COTER „Területi kohéziós politika és uniós költségvetés” szakbizottság tagjai (43 fő, főként külföldi vendég) vettek részt, másrészt 68 fő hazai meghívott, többek között polgármesterek, valamint önkormányzatok, járások, vármegyék, és szakmai szervezetek, minisztériumok munkatársai.

3.5.Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságsszociológiai elemzések, kutatások elkészítése

2024. évben az alábbi térségi fejlesztést megalapozó, 2023 évben elindított kutatások, elemzések készültek el az Ügynökség Kutatócsoportjának megvalósításában:

- Területi tervezés megalapozása a jövő Balatonjáért
A Balaton Kiemelt Térség aktuális és előre jelezhető konfliktusainak, kockázatainak, potenciálértékeinek és ismerethiányos területeinek feltárása a térségi önkormányzatok, partner szervezetek bevonásával.
- Kiemelt térségek együttműködésében zajló fejlesztések előkészítését szolgáló kutatások
A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet és a Közép-Duna Menti Kiemelt Térséget térben és tematikusan is összekapcsoló Sió-menti térség fejlesztési terveit megalapozó helyzetelemzések készítése, a jövőbeni fejlesztésekhez megvalósításához szükséges partnerségi együttműködések megalapozása a potenciális stakeholderok felkutatásával. Ennek keretében szerveztük meg a Sió-völgy fejlesztési lehetőségeiről szóló workshopot 2024. július 9-én.
- A balatoni rendhagyó helyi társadalmának elemzése
Az elmúlt két évtized jelentős változást hozott a régió társadalmában (pandémia, lakóparkok, külföldi ingatlanvásárlások, stb). Az átalakult lakosság együttélését

egyidejűleg jellemzik együttműködések és a konfliktusok. A konfliktusok kezelése érdekében, a szükséges beavatkozások, eszközök, programok kidolgozásához időszerű a régió helyi társadalmának tudományos eszközökkel történő megismerése. 2023-24-ben az elemzés első modulja az üdülő – és a zártkerti tulajdonosok ingatlanhasználati tulajdonságainak és helyi társadalmi kapcsolatai jellemzőinek vizsgálata valósult meg. A kutatómunkát a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Társadalomtudományi Kutatócsoportja végzi egyes modulok (helyi társadalom elemzése), részfeladatok (terepi adatfelvétel) kapcsán alvállalkozók bevonásával.

2024. évben 3 új témakörben indult el kutatás, melyből a 2022. évi népszámlálás eredményeinek elemzéséből 3 gyors elemzés már 2024. évben elkészült. Az elemzések témakörei:

1. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet demográfiai sajátosságai a 2022-es népszámlálási adatok tükrében
2. Háztartások lakás- és életkörülményei a Balatonnál
3. A gazdasági aktivitás és az ingázás kiemelt térségi jellemzői.

2025. évben fejeződik be még 2 elemzésünk az alábbi témakörökben:

- Vállalkozások a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben
- Munkaerőpiaci helyzet- és jövőkép a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben

A BFT munkaterve keretében tervezett, a balatoni iszap valamint a különböző part- és vízhasználati módok összefüggéseinek vizsgálata forráshiány miatt későbbi időpontra átütemezésre került.

Az elkészült kutatások eredményeit a BFT ülések, szakmai fórumok, térségi média megjelenések keretében hozzuk nyilvánosságra, osztjuk meg a szakmai szervezetekkel, a térségi szereplőkkel.

4. Többszörös bevonása a régió fejlesztésére

A Balatoni Integrációs Kft. 2024. évi nemzetközi projektjei

A Balatoni Integrációs Kft. 2024. évben az alábbi nemzetközi projekteken vett részt:

INACO - Innovatív stratégiák a kockázatkezelési tervek elfogadására az érzékeny kulturális és természeti örökség értékeinek az éghajlati veszélyekkel szembeni ellenálló képességének növelése érdekében a vízgyűjtő területen

Az INACO Interreg Central Europe program keretében megvalósuló nemzetközi projekt 2024. júniusában indult el, 30 hónapos időtartamú és 1.992.910 Euros költségvetésű, amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alap és hazánk esetében a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

A nemzetközi projekt célja, hogy javítsa a közép-európai régiók ellenálló képességét az éghajlatváltozással szemben, a vízgyűjtő területeken a kulturális és természeti örökséget érintő természeti és emberi eredetű negatív hatásokkal szemben.

Az Ügynökség 2024. második felében a Tematikus WP1 munkacsomag megvalósításában vett részt:

- Együttműködött az uniós irányelvek és a nemzeti/regionális/vízgyűjtőgazdálkodási tervek végrehajtásának magyarországi helyzetével kapcsolatos felmérésben.

Az intézkedés célja volt, hogy felmérje az EU Vízkeret irányelv, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással összefüggő stratégiai dokumentumokat Közép-Kelet Európában, és megállapítsa azok regionális/nemzeti szintű elfogadását. Ez az elemzés a közép- és kelet-európai vízgyűjtő területeken a szélsőséges éghajlati eseményeknek (nagy vízgyűjtő területet érintő árvíz, hirtelen áradás, heves esőzés, szélvihar, elhúzódó aszályos időszakok, hőhullám, aszályhoz kapcsolódó tűzvész, földcsuszamlás, part menti erózió) kitett és emiatt veszélyeztetett kulturális természeti örökség védelme érdekében bevezetett intézkedésekkel kapcsolatos erősségek és gyengeségek azonosítására összpontosított.

- Részt vett az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégiák/tervek elemzésében a kulturális és természeti értékek védelme érdekében
A projekttevékenység célja volt a közép-kelet európai hatóságok által az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése érdekében hozott szakpolitikáknak és stratégiáknak a vizsgálata.
- A kockázatnak kitett, érzékeny kulturális és természeti értékek vizsgálatával foglalkozott a kiválasztott kísérleti helyszínt illetően.
Ez a kutatás bemutatta, hogy az éghajlatváltozás jelentős kockázatot jelent mind a kulturális, mind a természeti örökségre Közép-Kelet Európában, ahol a hőmérséklet emelkedése, a gyakoribb szélsőséges időjárási események és a csapadékintenzitás változása történelmi helyszíneket, műemlékeket és tájakat fenyeget.

SPORT HATÁROK NÉLKÜL - Akadálymentes sportrendezvények a fogyatékossgal élő személyek számára (Erasmus+ Sport Program)

A projekt célja a fogyatékossgal élő személyek bevonása a sportolásba és a testmozgásba az egészséges életmód ösztönzése érdekében, megelőzve ezáltal az elhízást, és sok más egészségügyi problémát. A projekt hozzájárul a társadalmi befogadás elősegítéséhez, a generációk közti kapcsolatok erősítéséhez, valamint a kreativitás és az innováció előmozdításához a sport terén.

A projekt megvalósításában 3 ország területéről 3 szervezet vett részt: horvát részről Muraköz Megye Önkormányzata (mint vezető partner), szlovén részről Lendva Község Önkormányzata és magyar részről a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft (mint projekt partner).

2024-ben a projekt fő feladata a sportrendezvények megszervezése volt a fogyatékossgal élő személyek számára. A Balaton térségében 5 sportrendezvény valósult meg az alábbiak szerint:

- 2024. március 20. Fonyód (Zákányi Kálmán Sportcsarnok): Beltéri sportrendezvény a fogyatékossgal élő felnőttek számára
- 2024. április 10. Fonyód (Zákányi Kálmán Sportcsarnok): Beltéri sportrendezvény a fogyatékossgal élő gyermekek számára (integrált rendezvény)
- 2024. április 30. Balatonfenyves (Csalogány strand): Szabadtéri sportrendezvény a fogyatékossgal élő gyermekek számára
- 2024. május 7. Balatonfenyves (Csalogány strand): Szabadtéri sportrendezvény a fogyatékossgal élő felnőttek számára
- 2024. május 10. Tihany: Vízisportokkal kapcsolatos sportrendezvény (vitorlázás) a fogyatékossgal élők számára

A sportrendezvényeken a fogyatékossgal élő felnőttek és gyerekek különböző sportokat próbálhattak ki, többek között a ping-pongot, a petanque-ot, a célba dobást, a látássérülteknek készült csörgőlabdát, a teremfocit, a teremhokit, és a teqball-t.

A projekt zárásaként 2024. május 22-én, Csáktornyan került megrendezésre a projekt közös sportrendezvénye, melyen horvát, szlovén és magyar fogyatékkal élő emberek együtt mozoghattak, sportolhattak.

A sportrendezvények kiértékelését követően, a projekt megvalósítása 2024 júliusában zárult le.

CORE - Komposztálás vidéki környezetben (Interreg Europe)
(Composting in rural environment)

A CORE projekt célja, hogy minél szélesebb körben ösztönözze a komposztálást a vidéki területeken. A projekt az Interreg Europe program keretében valósul meg. A program általános célkitűzése, hogy a jó gyakorlatok összegyűjtése és a tapasztalatok megosztása révén segítse az érintett szakpolitikák javítását, jelen esetben a körforgásos gazdasággal és különösen a hulladékgazdálkodással foglalkozó szakpolitikákat.

A projekt megvalósítása 2023 márciusában indult és 2026 februárjában ér véget, melyet 1 év utókövetés kísér majd.

A projekt megvalósításban 8 ország területéről 9 partnerszervezet vesz részt. A projekt hazai partnere a Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség. A partneri körhöz a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség, mint társult partner csatlakozott, mivel a projekt hazánkban a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjának nemzetközi jó példák, ismeretekkel való végrehajtását hivatott elősegíteni szakpolitikai javaslatok meghatározásával.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség részt vesz a helyi szakértői csoport munkájában, segíti a térségi jó gyakorlatok összegyűjtését, valamint javaslataival, észrevételeivel járul hozzá azok elemzéséhez.

Tapasztalatcsere és a nemzetközi jó példák megismerése érdekében ebben az évben kettő tanulmányi úttal egybekötött projekttegyeztetés került megrendezésre zöldhulladék felhasználása és a közösségi komposztálás valamint talajszubsztrát gyártással és értékesítéssel foglalkozó zöldhulladék komposztáló telep, és egy újonnan átadott biogáz üzem működése témakörében, melyen az Ügynökség is részt vett.

A projekt keretében Veszprémben kettő helyszínen közösségi komposztáló került kialakításra, melyek használata 2024 augusztusában kezdődött meg. A közösségi komposztálók beüzemeléséhez kapcsolódóan komposztmesteri képzés is megvalósult. A lakosság számára különféle oktatási anyagok kerültek kidolgozásra, hogy a keletkező zöldhulladékot és a konyhai hulladékok miként tudják komposztálni. A tájékoztató anyagok a www.komposztaljvelunk.hu weboldalon érhetők el.

CHERRY – A kultúra fejlesztése a gazdaság helyreállítása érdekében (Interreg Europe)
(Making Culture tHe N°1 ally of European RecoveRY)

A CHERRY projekt célja, hogy a kultúra és kreatív ipar fejlesztése révén hozzájáruljon az Európai Unió gazdaságának helyreállítása érdekében (különösen a Covid-19 világjárvány okozta gazdasági visszaesést követően).

A projekt az Interreg Europe program keretében valósul meg. A program általános célkitűzése, hogy a jó gyakorlatok összegyűjtése és a tapasztalatok megosztása révén segítse az érintett szakpolitikák javítását, jelen esetben a kultúrával és kreatív iparral foglalkozó szakpolitikákat.

A projekt az alábbi három téma tekintetében gyűjti össze a jó gyakorlatokat:

- Kultúra és Kreatív Ipar (KKI) és helyi fejlesztések: Hogyan lehet támogatni a kulturális vállalkozásokat a COVID-19 utáni talpra állásban, és hogyan lehet megerősíteni pozíciójukat, illetve támogatni új vállalkozások létrehozását.

- Kultúra és Kreatív Ipar (KKI) és a városi átalakulás: hogyan járulhat hozzá a KKI a városi átalakuláshoz, amely a zöld és digitális átállással, a kreativitással, az e-kereskedelemmel stb. kapcsolatos új trendeket váltja ki.
- Hogyan lehet támogatni a kulturális és természeti örökség értékeinek felértékelését a KKI bevonásával.

A projekt megvalósítása 2023 márciusában indult és 2026 februárjában ér véget, melyet 1 év utókövetés kísér majd.

A projekt megvalósításban 8 ország területéről 9 partnerszervezet vesz részt. A projekt hazai partnere a Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség. A partneri körhöz a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség, mint társult partner csatlakozott, mivel a projekt hazánkban a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjának nemzetközi jó példákkal, ismeretekkel való végrehajtását hivatott elősegíteni szakpolitikai javaslatok meghatározásával. A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség részt vesz a helyi szakértői csoport munkájában, segíti a térségi jó gyakorlatok összegyűjtését, valamint javaslataival, észrevételeivel járul hozzá azok elemzéséhez.

5. Vállalkozási tevékenység

A Kft. vállalkozási tevékenysége több részből áll:

1. környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási programok és tervek készítése,
2. Pályázatfigyelés, Pályázatírás,
3. Projektmenedzselés,
4. Felmérések, elemzések készítése,
5. Részvétel szakmai projektek kidolgozásában.

A 2024. évi vállalkozási tevékenység keretében főként önkormányzatok részére végeztük az alábbi tevékenységeket

- projektmenedzsment tevékenység ellátása,
- települési környezetvédelmi programok készítése.

Siófok, 2025. május 5.

Balatoni Integrációs és Fejlesztési
Ügynökség Kh. Np. Kft.